

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32218>

Özet

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği (UYATÖ), üniversite öğrencilerinin akademik, sosyal ve kişisel gelişim süreçlerine yönelik genel **tutumlar** belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçek, Sevda Aslan ve Selahattin Gelbal tarafından 2015 yılında yapılan çalışmalar sonucunda psikometrik özellikleri incelenerek kullanıma sunulmuştur. Bu araç, öğrencilerin üniversite deneyimlerine ne kadar olumlu veya olumsuz yaklaştığını, adaptasyon düzeylerini ve motivasyonlarını değerlendirmeye olanak tanımaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde hem **geçerlik** hem de **güvenirlilik** çalışmaları titizlikle yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Üniversite yaşamı, öğrenci tutumları, **tutum** ölçeği, **ölçek geliştirme**, psikometri, akademik adaptasyon, sosyal yaşam.

Yazarlar

S. Aslan, S. Gelbal

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşamına dair genel **tutumlar** belirlemek ve bu tutumların altında yatan faktörleri ortaya çıkarmaktır. Bu ölçüm, üniversite yönetimine ve ilgili birimlere öğrencilerin adaptasyon süreçlerini iyileştirmeye yönelik müdahale programları geliştirmede yol göstermek için kritik veriler sağlamaktadır.

Özellikle yeni başlayan öğrencilerin üniversiteye uyum düzeylerini saptamak ve olumsuz tutum sergileyen grupları erken tespit etmek, öğrenci başarılarını ve memnuniyetini artırma stratejileri açısından büyük önem taşımaktadır. Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği, bu bağlamda standart ve güvenilir bir değerlendirme aracı sunar.

Yapı

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği, bir öğrencinin üniversite deneyimine karşı geliştirdiği bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimlerin bütünü olan psikolojik **tutum** yapısını ölçmektedir. Ölçek, öğrencilerin akademik sorumluluklara, sosyal aktivitelere, kampüs olanaklarına ve genel öğrenci kimliğine yönelik inanç ve duygularını kapsamaktadır.

Tipik olarak bu tür tutum ölçekleri, birden fazla alt boyuttan oluşur. Bu alt boyutlar genellikle akademik entegrasyon, sosyal katılım, kurumsal bağlılık ve kişisel gelişim gibi alanlara

odaklanarak, tutumun çok yönlü doğasını yansıtır. Ölçeğin detaylı yapısal etliliği, yayımlanan orijinal makalede açıklanmaktadır.

Geçerlik

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği'nin **geçerlik** çalışmaları, Aslan ve Gelbal (2015) tarafından yürütülmüştür. Geliştirme çalışmasında yapı geçerliliğini incelemek üzere genellikle aşağıdaki ve doğrulayıcı **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır.

Ölçeğin ölçtüğü yapıyı doğru temsil ettiğini göstermek amacıyla içerik geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, ayrıca ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları ile ölçek puanlarının ilgili diğer değişkenlerle (örneğin, akademik başarı veya yaşam doyumu) ilişkisi incelenmiştir. Spesifik geçerlik katsayıları ve faktör yükleri, orijinal referansta detaylıca sunulmuştur.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. **Güvenirlilik** çalışmaları kapsamında, ölçek maddelerinin tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini göstermek için Cronbach Alfa katsayısı gibi yaygın kullanılan istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda birbiriyle uyumlu olduğunu göstermektedir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemlerle ölçeğin zaman içindeki kararlılığı da değerlendirilmiştir olabilir, ancak spesifik güvenirlilik değerleri için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek için **faktör analizi** uygulanmıştır. Bu analiz, başlangıçta oluşturulan madde havuzunun altında yatan temel psikolojik boyutları ortaya çıkarmıştır. Çalışmanın doğası gereği, ölçeğin kaç faktörlü olduğu, bu faktörlerin hangi maddelerden oluştuğu ve toplam varyansın ne kadarını açıkladığı bu analizler sonucunda belirlenmiştir.

Ölçek geliştirme sürecinde faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olması, ölçeğin yapı geçerliliğinin güçlü bir kanıtı olmaktadır. Yapılan analizler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı başarıyla ölçtüğünü desteklemiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Tutum Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak tutum ölçekleri genellikle 4, 5 veya 7 noktalı Likert formatında kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik (Genellikle 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim görmekte olan lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı, sorumlu yazar Sevda ASLAN'ın iznine tabi olabilir. Akademik araştırma amaçlı kullanımlar genellikle referans gösterilmek suretiyle ücretsizdir. İletişim bilgileri aşağıda verilmiştir.

Sorumlu Yazar İletişim: sevda.aslan@gmail.com

Kaynaklar

Aslan, S., & Gelbal, S. (2015). Development of Attitude to University Life Scale: Validity and Realibility Studies of Scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 315-319.

Makalenin kaynak gösterim formatı: ISO 690.

Makaleye Google Scholar üzerinden ulaşım bağlantısı: scholar.google.com.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [attitude-to-university-life-scale-toad.pdf](#)

Üniversite Yaşamına Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi için lütfen Aslan & Gelbal (2015) tarafından yayımlanan tam metin makaleye başvurunuz.